

V Praze dne 2015
Č.j.: MV-86391-2/VS-2015

Nejvyšší správní soud
B r n o

Návrh na zahájení řízení před Nejvyšším správním soudem

Navrhovatel: Vláda České republiky
Nábř. E. Beneše 4
125 11 Praha 1 – Malá Strana

Zastoupená: JUDr. Václavem Henychem
ředitelem odboru všeobecné správy
Ministerstvo vnitra
náměstí Hrdinů č. 3
140 21 Praha 4

Odpůrce: Volba lidu 21. století
se sídlem Žižkova tř. 309/12, 370 01 České Budějovice

Věc: Návrh na pozastavení činnosti politické strany **Volba lidu 21. století** na základě § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů

I.

Podle právní úpravy rozhodné pro zpracování předmětného návrhu, jsou politické strany a politická hnutí povinny každoročně předložit na základě ustanovení § 18 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 556/2004 Sb., zákona č. 342/2006 Sb. a zákona č. 227/2009 Sb. (dále jen „zákon č. 424/1991 Sb.“), Poslanecké sněmovně do 1. 4. k informaci výroční finanční zprávu, zahrnující roční účetní výkazy podle zvláštních předpisů, zprávu auditora o ověření roční účetní závěrky s výrokem bez výhrad, přehled o celkových příjmech v členění podle § 17 odst. 4 a o výdajích v členění na provozní a mzdové výdaje, výdaje na daně a poplatky a výdaje na volby, přehled o darech a dárcích s uvedením výše peněžitého daru, jména, příjmení, data narození a adresy místa pobytu dárce, je-li dárce právnická osoba s uvedením její obchodní firmy nebo názvu, sídla a identifikačního čísla, přehled o hodnotě majetku získaného dědictvím; pokud hodnota majetku získaného dědictvím přesahuje 100 000 Kč, uvede se zůstavitel, dále pak přehled o členech, jejichž celkový členský příspěvek za rok je vyšší než 50 000 Kč s uvedením výše tohoto příspěvku, jejich jména, příjmení, data narození a adresy místa pobytu. Politické strany a politická hnutí jsou též povinny doložit přehled o darech a dárcích ověřenými kopiemi darovacích smluv, přesahoval-li dar svou celkovou hodnotou od jednoho dárce za rok 50 000 Kč, který musí obsahovat údaje shodné s údaji v přehledu o darech a dárcích. Výroční finanční zprávu je třeba podle § 18 odst. 4 zákona č. 424/1991 Sb., ve znění zákona č. 556/2004 Sb., předložit na předepsaném formuláři s přílohami.

Na základě nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 10. 1995, Pl US 26/94, kterým byla zrušena povinnost předkládat výroční finanční zprávy Nejvyššímu kontrolnímu úřadu, a ustanovení § 18 odst. 2, 3, 4 a 5 zákona č. 117/1994 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 424/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je možno považovat opakované nepředložení výroční finanční zprávy nebo nepředložení takovéto zprávy v úplnosti stanovené zákonem za důvod pro pozastavení činnosti politických stran a politických hnutí. Podle závěrů Ústavního soudu postihuje formulace § 4 písm. a) zákona č. 424/1991 Sb. (porušování ústavy a zákona) činnost, která se dotýká demokratických základů státu; proto také nemohou činnost vyvíjet strany a hnutí, které nejen pouze porušily (některý) zákon, ale takové, které porušují zákony. V této formulaci je vyjádřen prvek trvalosti, perpetuálního chování politické strany nebo politického hnutí, které právě tímto opakovaným porušováním zákonů se chovají způsobem ohrožujícím demokratické základy státu.

Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací činnosti v návaznosti na výše uvedený nález Ústavního soudu mj. konstatoval, že „za situace, kdy politická strana nebo politické hnutí výroční finanční zprávu nepředložily buď vůbec, anebo ji

nepředložily se zákonem požadovanými náležitostmi, a kdy se tak stalo opakovaně, pak takové porušení ustanovení § 18 odst. 1 zákona o politických stranách opodstatňuje pozastavení činnosti politické strany“ (viz rozsudek NSS sp. zn. Pst 12/2013). Stejně tak uvedl, že „Zákonná povinnost nechat roční účetní závěrku prověřit formou auditu nepředstavuje výron libovůle zákonodárce, ve svých důsledcích zasahující postavení zejména malých politických stran, nýbrž je nutno ji právě naopak vykládat jako záruku otevřenosti a transparentnosti politických stran, která je nezbytná s ohledem na jejich privilegované postavení oproti jiným právnickým osobám a na jejich funkci v ústavním systému. Zákonný požadavek auditu tak jednoznačně vyhovuje testu ústavnosti.“ (viz rozsudek NSS sp. zn. Pst 11/2014) a „Za situace, kdy stát politickým hnutím přiznává ve vztahu k jiným korporacím soukromého práva privilegované postavení, které se konkrétně projevuje např. v oblasti jejich přímého státního financování, v monopolu podávat kandidátní listiny v některých volbách apod., je zcela legitimní po nich vyžadovat transparentnost hospodaření, aby měl každý občan reálnou možnost získat informace, o jakou politickou stranu nebo hnutí se jedná, kdo za ním „finančně stojí“, jaké příjmy je schopné získat z členských příspěvků, zda jsou jeho vykazované výdaje přiměřené atp. Přitom je nezbytné, aby tyto údaje poskytované samotnými politickými stranami a hnutími byly alespoň do určité míry verifikovány, k čemuž slouží zejména požadavek na ověření roční účetní závěrky auditorem. Zákon o politických stranách tedy z těchto důvodů spojuje s opakovaným neplněním povinnosti předkládat výroční finanční zprávy nejprve pozastavení, a není-li zjednána náprava, následné rozpuštění politické strany nebo hnutí.“ (viz rozsudek NSS sp. zn. Pst 31/2011).

II.

Politická strana s názvem Volba lidu 21. století byla registrována Ministerstvem vnitra dne 3. 8. 2012, pod č.j. MV-75093-4/VS-2012.

Jmenovaná strana opakovaně nespĺnila výše uvedenou zákonnou povinnost. Dle usnesení Poslanecké sněmovny č. 275 z 8. schůze 15. 5. 2014 ke Zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2013 (část II. písm. b) bod 31.) a usnesení Poslanecké sněmovny č. 761 z 27. schůze 21. 5. 2015 ke Zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2014 (část II. písm. b) bod 63.) nepředložila výroční finanční zprávu za rok 2013 a 2014. Kroky k nápravě neučinila Volba lidu 21. století ani dodatečně, jak vyplývá z dokumentace výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí uložené v sekretariátu kontrolního výboru Poslanecké sněmovny. Lze mít proto za to, že předmětná politická strana nespĺnila zákonné povinnosti stanovené v § 18 zákona č. 424/1991 Sb., přičemž nesplnění těchto povinností představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti politické strany.

Důkaz: usnesení Poslanecké sněmovny č. 275 z 8. schůze 15. 5. 2014
usnesení Poslanecké sněmovny č. 761 z 27. schůze 21. 5. 2015

III.

Na základě výše uvedených skutečností navrhuje, aby Nejvyšší správní soud po provedení řízení vydal toto r o z h o d n u t í :

Činnost politické strany Volba lidu 21. století se pozastavuje.

předseda vlády
Mgr. Bohuslav S o b o t k a